

KI-notat nr.: 11/2013 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Marine Harvest AS/Fjæra Settefiskanlegg		
Fylke/kommune:	Hordaland/Etne		
Ansvarlig:	Gry Berg	Sign.:	<i>Gry Berg</i>
Saksbehandler:	Frank Jørgensen	Sign.:	<i>Frank Jørgensen</i>
Dato:	16 OKT 2013		
Vår ref.:	NVE 201004754 - 18		

Søknad om tillatelse til vannuttak og regulering av Rullestadvatnet i Etne kommune i Hordaland fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	4
NVEs vurdering	9
NVEs konklusjon	12
Forholdet til annet lovverk	13
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	14

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8 til primært et vannuttak fra Rullestadvatnet og sekundært via et ev. Håfoss kraftverk som er omsøkt bygget i samme elv. Marine Harvest Norway AS søker i tillegg om å regulere Rullestadvatnet med 1 meter i vintersesongen og 0,5 meter i sommersesongen. Samtidig med søknad om vannuttak til Fjæra settefiskanlegg og Håfoss kraftverk. I tillegg har NVE søknad om utbygging av 4 kraftverk og en kraftlinje ovenfor Rullestadvatnet inne til behandling. Vassdragene som er omsøkt utbygd renner ut i Rullestadvatnet.

Marine Harvest Norway AS ønsker å etablere et nytt moderne settefiskanlegg i Fjæra. Selskapet planlegger å produsere 7,5 millioner sjødyktig smolt ved bruk av fullverdig resirkuleringsteknologi. Maksimalt omsøkt vannuttak er 167 l/s, dvs. 1,7 % av middelvannføringen i vassdraget. Settefiskanlegget vil ha behov for et kontinuerlig vannuttak og for å sikre vann til settefisk i anlegget samt vann til villfisk i Fjæraelva vil det være behov for å regulere Rullestadvatnet i perioder med lite tilsig.

Av høringsinstansene som har uttalt seg til vannuttaket frarår Fylkesmannen at det gis konsesjon. Etne kommune, Rullestad Fritid og Åkrafjorden landskapspark er positive til vannuttaket på visse vilkår. Konfliktene knyttet til vannuttaket dreier seg hovedsakelig om fisk og reguleringen av Rullestadvatnet.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til vannuttak og regulering må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt av Olje- og energidepartementet. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Et settefiskanlegg som omsøkt vil føre til stor verdiskapning i regionen og ikke minst for Etne kommune både økonomisk og i form av nye arbeidsplasser. NVE mener at det er en fordel å samlokalisere kraftverk og settefiskanlegg dersom Håfoss kraftverk blir bygd. De største konfliktene knyttet til vannuttaket ligger i fraføring av vann fra Fjæraelva og regulering av Rullestadvatnet. Det er derfor av betydning at maksimalt vannuttak til settefiskanlegget begrenses. NVE legger vekt på at bedriften skal planlegge smoltproduksjonen ved å installere et fullverdig resirkuleringsanlegg. Det er også av betydning at selskapet planlegger slipp av minstevannføring som vil ivareta verdiene i vassdraget samt tiltak som letter oppgang av anadrom fisk til Håfoss og at dette minstevannføringsslippet blir sikret gjennom reguleringen av Rullestadvatnet.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Marine Harvest Norway AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til vannuttak fra Fjæraelva og regulering av Rullestadvatnet til settefiskproduksjon. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Marine Harvest Norway AS, datert 10.05.2011:

"Marine Harvest Norway AS søker om vannuttak for nytt settefiskanlegg i Fjæra i Etne kommune i Hordaland. Det søkes etter vannressurslovens § 8, om tillatelse til: Kontinuerlig uttak av 167 l/s (10 m³/min) direkte fra Rullestadvatnet (= 1,7 % av Qmidd)

- *Regulering av Rullestadvatnet inntil 1 m i vinterhalvåret (1. nov - 31. april) og 0,5 m regulering i sommerhalvåret (1. mai - 31. oktober)*
- *Alternativt søkes det tilsvarende uttak av produksjonsvann fra omsøkt Håfoss kraftverk,*
- *Innenfor rammene av deres eventuelle konsesjonsvilkår*

Det vil bli sluppet minstevannføring på 200 l/s i vinterhalvåret (1. nov — 31. april) og 400 l/s i sommerhalvåret (1. mai — 31. oktober), tilsvarende alminnelig lavvannføring. Det vil også bli etablert vannstandsmåling i Rullestadvatnet, vannføringsmåling i Fjæraelva på egnet sted og logging av vannbruk på anlegget."

Fjæra settefiskanlegg, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG	Hovedalternativ	
Nedbørfelt	km ²	105
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	313,7

Spesifikk avrenning	l/s/km ²	95
Middelvannføring	m ³ /s	9,95
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,39
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,3
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	1,39

Settefiskanlegge

Inntak	moh.	96
Avløp	moh.	0
Lengde på berørt elvestrekning	km	1,8
Brutto fallhøyde	m	96
Vannuttak, maks	l/s	167
Tilløpsrør, diameter	mm	300
Brukstid	%	100

MAGASIN

Magasinvolym 1. mai – 31. okt.	mill. m ³	410 000
Magasinvolym 1. nov. – 31. april	mill. m ³	820 000
HRV	moh.	96,5
LRV 1. mai – 31. okt.	moh.	96
LRV 1. nov. – 31. april	moh.	95,5

Om søker

Tiltakshaver er Marine Harvest Norway AS som er den største aktøren innen akvakultur i Norge. Selskapet er delt opp i 4 regioner, nord, midt, vest og sør. Det planlagte settefiskanlegget i Fjæra hører til region sør. Settefiskanlegget er planlagt på samme sted som det tidligere Kveitekompaniet AS lå og som har fått inndratt sin konsesjon. Det nye settefiskanlegget vil kreve noe mer areal enn det Kveitekompaniet AS benyttet og det er utarbeidet reguleringsplan for hele det nødvendige arealet. I følge søknaden har selskapet inngått nødvendige avtaler for gjennomføring av tiltaket.

Beskrivelse av området

Rullestadvatnet og Fjæraelva, som er utløpselva fra Rullestadvatnet ligger i Etne kommune i Hordaland. Selve settefiskanlegget er planlagt plassert ved Fjæraelva nede ved Åkrafjorden i tettstedet Fjæra. Tettstedet er et gammelt trafikknutepunkt som i de siste årene er preget av fraflytting og nedlegging. Fjæraelva er ei anadrom elv som renner ut i Åkrafjorden. Elva er ikke særlig bratt og renner relativt rolig oppbrutt med korte og lengre strykpartier. Dalen som omkranser elva består av bratte fjellsider. Rullestadvatnet ligger sentralt i ei gryte omkranset av fjell. Lokalt er landskapet betydelig påvirket av menneskelig aktivitet. På nordsiden av Rullestadvatnet går E 134, veien går over ei bro der Fjæraelva renner ut fra vatnet og følger elva nedover på sørsiden. På nordsiden av dalføret går det ei høyspentlinje. I selve dalføret er store deler av arealet dekket av jordbruksareal og spredt bebyggelse.

Teknisk plan

Reguleringer

For å sikre både vann til settefiskproduksjon og en viss vannføring i Fjæraelva i tørre perioder med lite tilsig fra nedbørfeltet søkes det om å regulere Rullestadvatnet med 0,5 meter i perioden 1. mai – 31. oktober og 1 meter i perioden 1. november – 31. april.

Inntak

Marine Harvest Norway AS søker primært om inntak på 5-10 meters dyp i Rullestadvatnet som ligger på kote 96,5 moh. Sekundært søkes det om å etablere inntak i tilknytning til avløp fra Håfoss kraftverk på kote 33,5 moh. Håfoss kraftverk er under planlegging og konsesjonssøknad etter vannressursloven ligger inne til behandling hos NVE.

Rørgate

Dersom det blir inntak i Rullestadvatnet er rørgaten beregnet til å strekke seg fra settefiskanlegget og opp til inntaket med en lengde på 1,5 km hovedsakelig langs kommunal vei. Diameter på rør er beregnet til 300 mm. Den siste biten på 400 meter til vatnet, vil gå i borehull inn på 5-10 meters dyp. En rørledning via et ev. Håfoss kraftverk er beregnet til en lengde på 1000 meter ned til settefiskanlegget. Diameter er beregnet til 350 mm med denne løsningen.

Veier

Det er ikke beskrevet at det skal bygges veier i forbindelse med det nye vassdragsanlegget i konsesjonssøknaden.

Arealbruk

Arealbruk knyttet til vassdragsanlegget er ikke beskrevet i konsesjonssøknaden.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Anlegget vil bli liggende på samme sted som Kveitekompaniet AS lå tidligere. Settefiskanlegget vil kreve noe mer areal enn det Kveitekompaniet AS benyttet og har derfor utarbeidet en reguleringsplan som er godkjent av Etne kommune.

Samlet plan (SP)

Fjæraelva er ikke omfattet av samlet plan for vassdrag.

Verneplan for vassdrag

Fjæraelva er ikke omfattet av Verneplan for vassdrag.

Nasjonale laksevassdrag

Fjæraelva er ikke et nasjonalt laksevassdrag.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 19.09.2012 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen og brukere av området. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Uttalelser er forkortet av saksbehandler. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Etne kommune er positive til vannuttaket og etablering av settefiskanlegg i samsvar med konsesjonssøknaden, og med utgangspunkt i Etne kommune sitt reguleringsvedtak for smoltanlegg i Fjæra. Kommunen ønsker at vannuttaket skal begrenses til å være noe lavere enn omsøkt for å redusere risikoen for nedtapping av Rullestadvatnet.

Fylkesmannen i Hordaland uttaler i høringsrunden at de stiller seg positive til vannuttaket dersom det blir sikret en minstevannføring i vassdraget slik som beskrevet i søknaden, med magasin i Rullestadvatnet som sikrer en høyere minstevannføring enn det som er naturlig i de tørreste periodene av året.

I etterkant av denne høringsuttalelsen mottar NVE et brev med utfyllende kommentarer. I dette brevet fraråder Fylkesmannen konsesjon til vannuttaket. Fylkesmannen gjør her oppmerksom på at det i etterkant av Fylkesmannens uttalelse er gjennomført gytefisktelling i vassdraget. Denne undersøkelsen viser at gytebestandsmålet er nådd for både villaks og sjørøret i Fjæraelva, og at en vesentlig andel av sjørørreten i Fjæra er storvokst. Av hensyn til de nye opplysningene om fisk mener Fylkesmannen at foreslått minstevannføring er for lav. I tillegg er Fylkesmannen bekymret for mulig smitte fra anlegget til villfisk. Det blir og gjort oppmerksom på at Fylkesmannen frarår bygging av Håfoss kraftverk pga. negative virkninger på landskapet knyttet til reguleringen av Rullestadvatnet.

Rullestad Aktiv Fritid er positive til tiltaket så lenge det blir tatt nødvendige hensyn for å avbøte ev. negative konsekvenser.

Åkrafjorden Landskapspark er positive til etablering av vannuttak og settefiskanlegg.

Gunnar Tschudi Bondevik har hytte i området og gjør oppmerksom på at han har brønn like ved boretrase.

Marine Harvest AS sine kommentarer til høringsuttalelsene

"Etne kommune 01.08.2011:

Er svært positive til tiltaket.

Anbefaler at et lavere uttak enn 10 m³/min vurderes i samråd med tiltakshaver. Dette for å redusere risiko for nedtapping av Rullestadvatnet.

Svar:

Hydrologinotatet fra januar 2012 viser at det ikke blir særlig risiko for nedtapping.

Uttaket vil i perioder faktisk kunne være lavere, men søker ønsker å ha anledning til å ta ut opp til 10 m³/min i rammevilkårene. Se også "Hydrologiskjema for Fjæra Settefisk" vedlagt.

Gunnar Tschudi Bondevik:

Ønsker ikke at eventuell boring av tunnel skal ødelegge egen brønn i nærheten."

Svar:

Søker vil undersøke dette nærmere, og dersom det her vil være konsekvenser, så vil Bondevik fullt ut få erstattet sin nåværende brønn med ny vannforsyning, med alle kostnader dekket av søker.

Rullestad Aktiv Fritid:

Er positive til tiltaket.

Men samtidig bekymret for store og unaturlige vassreduksjoner (vannstandsendringer) i Rullestadvatnet.

Svar:

Planlagt uttak vil aldri medføre raske endringer i vannstand, og bare en sjelden gang vil det bli endringer opptil en halv til en meters senking om vinteren. Denne senkingen vil uansett foregå sakte og over flere uker.

Åkrafjorden Landskapspark:

Rår til at Marine Harvest får løyve til tiltaka dei har søkt om

Fylkesmannen 19.07.2011

Ønsker omsøkt minstevassføring satt som vilkår i en eventuell konsesjon.

Vurderer uttaket til å bli 10 m³/min og ikkje ned mot 5 m³/min fordi det er knytt kostnader til resirkulering og ikkje til inntak av meir vatn.

Svar:

Resirkulering er ikke noe kostbart man kan slå av eller på eller regulere omfang av underveis for å spare penger. Drift av et resirkuleringsanlegg er en kontinuerlig prosess, der det biologiske filteret må leve og ha belastning for å kunne operere. Et effektivt levende biofilter tar tid å etablere, og kan ikke slås av og på hyppig.

Fylkesmannen sin tilleggsfråsegn frå 31.01.2012:

Fylkesmannen viser til Uni Miljø sin undersøkelse høsten 2011 med 81 sjøaure, 40 villaks observert i elven og tilsvarende antall oppdrettslaks, og dermed nok egg til at gytebestandsmålet er nådd. Særlig den storvokste sjøauren har betydelig verdi.

Svar:

Dette er ikke noen nye eller avvikende tall fra tidligere registreringer, der fangsten av laks tidligere år har vært stigende siden tidlig på 90-tallet fram til en fangst på 50-60 laks de siste tre årene 2007-2009 det var tillatt fiske i vassdraget. Med betydelig innslag av mellom- og storlaks i fangstene, vil en fangstandel på omtrent 50 % ikke være usannsynlig. Det betyr at det var like mange gytefisk igjen i elven etter fisket var avsluttet som det ble fisket. Elven har da i årene 2007-2009 hatt et innsig av gytefisk på 100-120 laks, og selv om kanskje så mye som halvparten var rømt oppdrettsfisk, samsvarer dette godt med tallene fra 2011.

Fylkesmannen:

Fylkesmannen mener at foreslåtte minstevannføring på 0,2 m³/s om vinteren og 0,4 m³/s om sommeren er for lavt, og ønsker 0,4 m³/s om vinteren også av hensyn til fisken, mens fisket vil være skadelidende fordi det blir lange perioder med for lav vannføring for fiske.

Svar fiskevannføringer:

Hydrologinotatet fra januar 2012 viser at Fylkesmannens antagelser om lav vannføring ved fisket ikke er riktig. I gjennomsnitt er vannføringen i Fjæraelven mellom 5 og 10 m³/s i perioden juni til august. Uttak på maksimalt 0,16 m³/s vil da ikke være merkbart. Selv i et tørt

år (eksempel 1972), vil vannføringen i fiskesesongen bare i ubetydelig grad påvirkes av et slikt marginalt uttak. Og vannføringen varierer i denne perioden svært mye fra dag til dag, - typisk mellom 2 og 10 m³/s, slik at et omsøkt uttak på 1,7 % av middelvannføringen ikke vil være merkbart.

Svar minstevannføring:

Minstevannføring er et tiltak som ofte kan bidra til å redusere de negative konsekvensene av vassdragsutbygging. Behovet for minstevannføring vil variere fra sted til sted, og alt etter hva for tema som er vurdert. Vassressurslovas § 10 sier blant annet følgende om minstevannføring: "I konsesjon til uttak, bortledning eller oppdemming skal fastsetting av vilkår om minstevannføring i elver og bekker avgjøres etter en konkret vurdering. Ved avgjørelsen skal det blant annet legges vekt på å sikre a) vannspeil, b) vassdragets betydning for plante- og dyreliv, c) vannkvalitet, d) grunnvannsforekomster. Vassdragsmyndigheten kan gi tillatelse til at vilkårene etter første og annet ledd fravikes over en kortere periode for enkelttilfelle uten miljømessige konsekvenser."

Voksen gytefisk av laks og sjøaure trenger mer vann enn de laveste minstevannføringene for oppvandring, og slipp av minstevatn er ofte ikke ment å sikre hensynet til slik oppvandring. Slike vannføringer blir vanligvis sikret ved rikelig vannføring i perioder med nedbør. I Fjæraelva viser vannføringsmålinger at i denne perioden varierer gjennomsnittlig vannføring mellom 5 og 25 m³/s, og selv om det i perioder vil kunne være lavere, vil gytefisken i disse periodene vente i fjorden.

Stor fisk graver eggene sine dypere i elvebunnen, og gytegroper for svært stor sjøaure (over 10 kg) og laks kan være 30 cm dype eller mer. Ved særlig lave vannføringer vinterstid vil vannstrømmen nede i gytegrupene kunne bli for lav til å sikre tilstrekkelig tilgang på oksygen til eggene. Minstevannføringen som her er foreslått ansees tilstrekkelig til å sikre også dette, og vil derfor være positivt i forhold til dagens situasjon.

Hydrologinotatet fra januar 2012 viser at slipp av minstevannføringer bare vil være aktuelt på vinteren, og vanligvis kun i korte perioder. Minstevannføringen skal her da bare dekke behovet for gytt rogn og ungfisk i elven på vinterstid. Vanndekning er da viktig, og det er gjort sammenligning med andre tilsvarende vassdrag på Vestlandet, der en har gode erfaringer med både oppvekst av ungfisk og god overlevelse gjennom vinteren av egg med følgende minstevannføringer:

- Matre i Masfjorden kommune: 0,2 m³/s om sommer og ingenting om vinteren
- Storelva i Samnanger kommune: 0,1 m³/s om vinteren og nå foreslått 200 l/s om sommaren
- Vassbygdelva i Aurland kommune: 0,3 m³/s om vinter

Foreslåtte minstevannføring ansees tilstrekkelig til å dekke alle disse hensynene.

Fylkesmannen:

Fylkesmannen mener det er problematisk med etablering av settefiskanlegg ved laksevassdrag.

Svar:

For å sikre villaksen har man etablert nasjonale lakseffjorder og nasjonale laksevassdrag. Her skal det være strenge forvaltningsregimer, og i de nasjonale laksevassdragene vil det ikke være tillatt med nye tiltak og aktiviteter som omhandler oppdrett av laks. I lakseffjordene skal det blant annet ikke etableres nye matfiskanlegg for laksefisk.

Følgende forvaltningsregime er nedfelt i "Forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og nasjonale lakseffjorder", som trådte i kraft 1.august 2009:

§ 6. Nasjonale laksevassdrag – avstandskrav og flytteplikt

Akvakulturanlegg med produksjon av anadrom og marin fisk i sjø, samt nye slakterier og tilvirkningsanlegg for marin fisk, skal lokaliseres minst 5 km fra nasjonalt laksevassdrag. Tilsvarende gjelder anlegg med settefisk av marine arter i sjø og landbaserte akvakulturanlegg for ål.

§ 8. Avløp

Mattilsynet kan for å forhindre spredning av smittsomme sykdommer fastsette krav til behandling av avløp fra klekkerier og settefiskanlegg for anadrom og marin fisk (punkt 3)

Nye klekkerier og settefiskanlegg for laksefisk, samt landbaserte matfisk- og settefiskanlegg for marine arter, skal ha avløp som er plassert med utslippspunktet minst 5 km fra nasjonalt laksevassdrag.

Søker ønsker å peke på at § 6 ikke omtaler landbaserte settefiskanlegg for laksefisk, og at forskriften slår fast at den heller ikke gjelder kultiveringsanlegg eller genbank for vill anadrom laksefisk.

Åkrafjorden er ikke en nasjonal lakseffjord, og Fjæraelva er ikke et nasjonalt laksevassdrag. Søknaden hensyntar derfor de forskriftsmessige vilkår som skal sikre de nasjonale laksevassdragene.

Søknaden hensyntar likevel de forskriftskrav som gjelder for de strenge regler som gjelder for anlegg ved nasjonale laksevassdrag.

Søker kan følgelig ikke se at Fylkesmannen har hjemmel i regelverket for sin generelle innsigelse. Tvert i mot må det legges til grunn at det ikke er lovmessig dekning for et generelt standpunkt mot settefiskanlegg ved (nasjonale) laksevassdrag.

Fylkesmannen:

Planlagt regulering av Rullestadvatnet er også uønsket, utløpet er relativt urørt og vakkert og en demning vil bli et svært skjemmende element i landskapet.

Svar:

Søker er ikke uenig at utløpet av innsjøen kan ha sin verdi, men "urørt" er ikke området idet ny E134 med gul midtstripe går langs innsjøen akkurat ved utløpet. En eventuell liten terskel i utløpet, vil neppe bli et svært skjemmende element i et landskap som lokalt allerede er fullstendig preget av en europavei.

Den omsøkte reguleringen vil heller ikke ha store landskapsmessige virkninger, siden dette ikke vil bli aktivt benyttet, men bare tjene som en sikkerhetsløsning for de særlig tørre

periodene der det ikke er nok til både planlagt uttak og slipp av vann til elven (jf. hydrologinotatet.

Oppsummerte svar til fylkesmannens tilleggsnotat:

- 1. Omsøkt anlegg vil ha særdeles liten risiko for rømming, og smittespredning fra settefiskanlegg til villfisk er ikke kjent å ha forekommet.*
- 2. Omsøkt uttak av vann vil IKKE føre til reduksjon i produksjonspotensialet for anadrom fisk.*
- 3. Omsøkt uttak av vann vil IKKE føre til endrede vannføringer for sportsfiske.*
- 4. Landskapsinngrepet knyttet til terskel i utløpsosen vil IKKE være stort, og i hvert fall ikke sett i forhold til den nye E134 som går der. ”*

Tilleggsopplysninger

Den 26. oktober 2010 ble reguleringsplan for Fjæra settefiskanlegg sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn. Fylkesmannen reiste innsigelse mot denne reguleringsplanen 20. desember 2010. Fylkesmannen mente at tiltaket ville ha en negativ påvirkning på sjørret, laks og ål i vassdraget. Fylkesmannen påpekte at Fjæraelva er et av 18 vassdrag i Hordaland med stedegen laksestamme, og bestanden er regnet som sårbar, nær tålegrensa. Det er også en mindre bestand av storvokst sjørret og en mindre bestand av ål i Fjæraelva. Tillegg mente Fylkesmannen at inngrep som følge av tiltaket vil virke skjemmende på landskapet. Den 10. mai vedtok Etne kommunestyre reguleringsplanen. Fylkesmannen opprettholder sin innsigelse, og den 5. juli blir saken sendt til Miljøverndepartementet. Det blir gjennomført en befaring med berørte parter 20. oktober 2011. Etter befaringen anbefalte Direktoratet for naturforvaltning i brev av 16. januar 2012 at departementet tar til følge innsigelsen fra Fylkesmannen. Miljøverndepartementet tar ikke innsigelsen til følge, og i brev av 8. oktober 2012 stadfester Miljøverndepartementet Etne kommunestyre sitt vedtak av 10. mai 2011 om reguleringsplan (detaljregulering) for Fjæra settefiskanlegg.

NVEs vurdering

Marine Harvest Norway AS har søkt om å ta ut vann primært fra Rullestadvatnet, alternativt fra Fjæraelva og regulere Rullestadvatnet slik at de kan produsere smolt ved det planlagte settefiskanlegget i Fjæra. Selskapet planlegger å benytte seg av fullverdig resirkuleringsteknologi for å redusere vannuttaket til et minimum. I tillegg ønsker Marine Harvest Norway AS å benytte Rullestadvatnet som buffer i perioder med lite tilsig for å sikre en viss vannføring til Fjæraelva samtidig som selskapet kan ta ut vann til settefiskproduksjonen. Selskapet planlegger et helårlig slipp av minstevannføring i Fjæraelva og de ønsker å sikre denne minstevannføringen ved å regulere Rullestadvatnet i perioder med lite tilsig.

Bortsett fra Fylkesmannen er alle høringsinstansene positive til tiltaket, dersom det blir satt visse vilkår i en ev. konsesjon. De største konfliktene er knyttet til anadrom fisk, ål og landskap. Høringsinstansene er i hovedsak positive til at selskapet ønsker å ivareta miljøverdiene i vassdraget ved å installere et fullverdig resirkuleringsanlegg slik at vannbehovet blir redusert, samtidig som selskapet sikrer vann hele året til ål, laks og sjørret ved slipp av minstevannføring.

NVE har søknad om bygging av Håfoss kraftstasjon i samme elv inne til behandling. Denne er omsøkt av SKL produksjon og SKL sitter på rettighetene til selve reguleringen av Rullestadvatnet. For at NVE skal kunne ferdigbehandle søknad om vannuttak til Fjæra settefiskanlegg har SKL gitt Marine Harvest AS mulighet til å ta i bruk reguleringen til settefiskproduksjon inntil søknad om bygging av Håfoss

kraftverk blir avgjort. I dette vedtaket gjør NVE derfor kun en vurdering av reguleringsregimet med tanke på vannuttak til settefiskproduksjon.

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Settefiskanlegget utnytter et nedbørfelt på 105 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 9,95 m³/s. Vannbehovet ved en produksjon på 7,5 millioner smolt er i produksjonsplanen oppgitt til å være gjennomsnittlig 5 m³/min (83,5 l/s) gjennom året som et minimum. Det er likevel søkt om et kontinuerlig vannuttak på 10 m³/min (167 l/s).

Settefiskanlegget planlegges med betydelige vannbesparende tiltak som fullverdig resirkuleringsteknologi sammen med oksygenering og gassutlufting.

Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 400 l/s i perioden 01.05. til 30.09. og 200 l/s resten av året. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 390 l/s, 5 persentil sommer til 1390 l/s og vinter 300 l/s. Det planlagte reservemagasinet oppe i Rullestadvatnet vil sikre noe høyere vannføring til Fjæraelva enn det som er naturlig år om annet i de tørreste periodene. Ifølge søknaden vil dette medføre at normalt 1,7 % og maksimalt 2 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til settefiskproduksjon. Vannuttaket vil ha størst påvirkning på Fjæraelva i periode med lave vannføringer like over planlagt slipp av minstevannføring.

NVE mener at omsøkt vannuttak ivaretar mye av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om vannuttak til Fjæra Settefiskanlegg legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldlovens § 8.

I influensområdet til Fjæra settefiskanlegg er de biologiske verdiene hovedsakelig knyttet opp mot atlantehavslaks, sjørørret og ål. Ål er registrert som kritisk truet på Norsk Rødliste. Norge har og et spesielt ansvar for å opprettholde levedyktige bestander av atlantehavslaks, og i Hordaland er bestandene av laks og sjørørret svak. Laksebestanden i Fjæraelva er kategorisert som "sårbar-nær tålegrensen" mens sjørørreten er kategorisert som "moderat/lite påvirket-hensynskrevende" i følge lakseregisteret til Direktoratet for Naturforvaltning. Fylkesmannen gjør oppmerksom på at det i etterkant av høringsrunden er gjennomført gytefisktelling i vassdraget. Denne undersøkelsen viser at Gytebestandsmålet er nådd for både villaks og sjørørret i Fjæraelva med god margin, og at en vesentlig andel av sjørørreten i Fjæra er storvokst. Av hensyn til de nye opplysningene om fisk mener Fylkesmannen at foreslått minstevannføring er for lav. NVE vil gjøre en konkret vurdering med tanke på minstevannføringslipp og vannuttak dersom det blir gitt konsesjon.

Fraføringen av vann vil være liten samlet sett over året, 1,7 % av middelvannføringen, og vann fra det planlagte reservemagasinet oppe i Rullestadvatnet vil sikre noe høyere vannføring i Fjæraelva enn det

som er naturlig i de tørreste periodene. Under NVEs sluttbefaring presenterte Marine Harvest Norway AS et tiltak for å bedre forholdene for fisk i elva ved å lette oppvandringen for laks og sjørøtt til kulp under Håfoss. NVE er positive til tiltak for å sikre laks og sjørøtt tilgang til potensielle gyte og oppvekstområder i Fjæraelva, men påpeker at dette bør avklares med Fylkesmannen i forhold til laks og innlandsfiskekloven. Gjennomføringen av et slikt tiltak er en del av NVEs vurderingsgrunnlag og dersom det blir gitt konsesjon må dette tiltaket sammen med resten av vannuttaket godkjennes av NVEs miljøtilsyn dersom tiltaket om vannuttak gjennomføres. Til en konsesjon er det også knyttet vilkår som gir Fylkesmannen mulighet til å pålegge søker bl.a. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak samt sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes. NVE forventer ikke at eksisterende gyte- og oppvekstområdene for anadrom fisk skal bli forverret og kan akseptere vannuttaket med tanke på anadrom fisk dersom det blir sluppet en tilstrekkelig minstevannføring. Høstflommene vil gå tilnærmet som før og ved slipp av sesongvariert minstevannføring og med et beskjedent vannuttak mener NVE at tiltaket ikke vil ha negative virkninger for ål, laks og sjørøtt.

En eventuell etablering av settefiskanlegg i Fjæraelva vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 gitt at det slippes en minstevannføring som omsøkt, at søker gjennomfører tiltak for å lette oppgang av anadrom fisk som foreslått, og at settefiskanlegget etableres med et fullverdig resirkuleringsanlegg med et begrenset vannuttak. NVE legger vekt på Miljøverndepartementets vedtak av 08.10.2012 når vi vurderer forholdene til anadrom fisk og ål. Fylkesmannen, Miljødirektoratet og Miljøverndepartementet har alle kommentert faren for rømning. NVE er av den oppfatning at rømning vil kunne sikres ved god planlegging ved bygging av settefiskanlegget. NVE tar det for gitt at Marine Harvest Norway AS har et godt kvalitetssikringssystem når det gjelder sårbare punkter som flytting av fisk mellom settefiskanlegg og matfiskanlegg samt at mindre fisk/ "tapere" blir sortert ut før utsett slik at disse ikke svømmer igjennom maskene i mærene. NVE vil påpeke at det er en stor fordel for anlegget å kontrollere vassdraget for rømt oppdrettsfisk jevnlig når det blir liggende tett ved et vassdrag med anadrom fisk.

NVE har også sett dette inngrepet i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er vurdert, og er ikke tillagt vekt. Det er planlagt en rekke kraftverk i området, men det er usikkert om disse blir bygd. Konsesjonsspørsmålet knyttet til disse omsøkte kraftverkene vil ikke være avklart når dette vedtaket om vannuttak til Fjæra settefiskanlegg blir ferdigstilt.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap og friluftsliv

De største konfliktene med tanke på landskap og friluftsliv er knyttet til reguleringen av Rullestadvatnet. Kommunen ønsker at vannuttaket skal begrenses til å være noe lavere enn omsøkt for å redusere risikoen for nedtapping av Rullestadvatnet dersom det lar seg gjøre. NVE er av den oppfatning at selskapet har tatt godt i når de har søkt om et kontinuerlig uttak på 10 m³/min med tanke på at settefiskanlegget skal produsere maksimalt 7,5 mill smolt i et fullverdig resirkuleringsanlegg. Erfaringsmessig blir det søkt om en smoltproduksjon på 4 mill. stk per 1 m³/min ved fullverdig

moderne resirkuleringsteknologi. I følge Marine Harvest Norway AS vil uttaket være lavere i perioder, men ønsker å kunne ha anledning til å ta ut opp til 10 m³/min. Selv om 10 m³/min kan virke beskjedent i forhold til middelvannføringen mener NVE at dette er et relativt stort vannuttak i perioder med lav vannføring i vassdraget. NVE vil påpeke at Marine Harvest AS ikke har begrunnet det maksimale vannuttaket særskilt. Både Rullestad Aktiv Fritid og Åkrafjord Landskapsark er positive til tiltaket så lenge det blir tatt nødvendige hensyn for å avbøte ev. negative konsekvenser. NVE vil vurdere vannuttaket til settefiskanlegget særskilt når vi vurderer de negative konsekvensene for landskap og friluftsliv. Fylkesmannen mener at inngrepene i landskapet, ved etablering av demning i utløpet av Rullestadvatnet vil bli store. NVE heller mer mot søkers oppfatning av at dette inngrepet vil bli mindre skjemmende i dette området som allerede er preget av menneskelige inngrep. Vi vil likevel påpeke at utforming, farge og plassering av dam også vil være av betydning når tiltaket ev. gjennomføres. Fylkesmannen mener at minstevannføringsslipp på 400 liter i minuttet er for beskjedent med tanke på utførelse av fiske. Fjæraelva er ei typisk flomelv og fisket vil stort sett være konsentrert ved større vannføringer. NVE er enig med tiltakshaver i at økt minstevannføringsslipp vil ha mindre virkning på utøvelsen av laksefiske, men vil likevel påpeke at selve vannuttaket vil kunne påvirke fisket noe i kortere perioder. Dersom det settes krav om et begrenset vannuttak og slipp av en helårlig minstevannføring mener NVE at tiltaket kan aksepteres med tanke på landskap og friluftsliv.

Vannforsyning

Gunnar Tschudi Bondevik tar vann fra en brønn like ved planlagt boretrase. Han ønsker ikke at boring av tunnel skal ødelegge denne brønnen. Marine Harvest Norway AS påpeker at de vil erstatte nåværende brønn med ny vannforsyning og dekke alle kostnader med dette dersom det skal vise seg at boring av tunnel vil få konsekvenser for brønnen. Med de tiltakene Marine Harvest Norway AS forslår mener NVE at tiltaket ikke vil få konsekvenser for drikkevannforsyningen til Gunnar Tschudi Bondevik. Dette er et privatrettslig spørsmål som partene må ordne seg imellom.

Samfunnsmessige fordeler

Etablering av settefiskanlegg i Fjæra vil tilføre et lite lokalsamfunn nye arbeidsplasser. I tillegg vil aktiviteten på settefiskanlegget føre til økt kjøp av lokale tjenester. Det er planlagt å investere om lag 150 - 200 millioner kroner i det nye anlegget. I vedtaket fra Miljøverndepartementet av 08.10.2012 viser departementet til at tiltaket vil gi om lag 15-20 nye arbeidsplasser ved selve settefiskanlegget. NVE bemerket dette under sin sluttbefaring og fikk bekreftet av tiltakshaver at et nytt anlegg i Fjæra vil gi om lag 15-20 fulltidsstillinger ved settefiskanlegget. Erfaringsmessig ligger dette noe over det som er vanlig for kommersielle anlegg med samme produksjonskapasitet. NVE mener at det planlagte tiltaket vil føre til en god ressursutnyttelse av vannkilden og at det derfor vil være samfunnsmessig nyttig så lenge allmennhetens interesser ivaretas på en god måte.

Det omsøkte tiltaket vil føre til nye arbeidsplasser, gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil settefiskanlegget styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Et settefiskanlegg som omsøkt vil føre til stor verdiskapning i regionen og ikke minst for Etne kommune både økonomisk og i form av nye arbeidsplasser. NVE mener at det er en fordel å samlokalisere kraftverk og settefiskanlegg dersom Håfoss kraftverk blir bygd. De største konfliktene knyttet til vannuttaket ligger i fraføring av vann fra Fjæraelva og regulering av Rullestadvatnet, det er derfor av betydning at maksimalt vannuttak til settefiskanlegget begrenses. NVE legger vekt på at bedriften skal planlegge smoltproduksjonen ved å installere et fullverdig resirkuleringsanlegg. Det er

også av betydning at det blir sluppet tilstrekkelig minstevannføring som vil ivareta verdiene i vassdraget, samt tiltak som letter oppgang av anadrom fisk til Håfoss.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Marine Harvest Norway AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til vannuttak fra Fjæraelva og regulering av Rullestadvatnet til settefiskproduksjon. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av settefiskproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser, vannuttak og vannslipp

Reguleringsgrenser

Rullestadvatnet tillates regulert med inntil 0,5 meter mellom kote 96,5 moh. og kote 96 moh. i perioden 1. mai – 31. oktober og 1 meter mellom kote 96,5 moh. og kote 95,5 moh. resten av året. Dette tilsvarer et vannmagasin på henholdsvis 410 000 m³ i sommer sesongen og 810 000 m³ vintersesongen.

Det skal settes opp merke ved Rullestadvatnet som viser høyeste og laveste regulerte vannstand og et informasjonsskilt som informerer om vilkårene for reguleringen. Dette skal plasseres godt synlig for allmennheten. Utformingen av skilt og merking inngår som del av NVEs oppfølging etter post 4 i vilkårene.

NVE viser for øvrig til e-post av 27.08.2013 når det gjelder rettighetene til reguleringen av Rullestadvatnet. SKL sitter på de privatrettslige avtalene til å regulere Rullestadvatnet, men foreslår at Marine Harvest AS kan benytte seg av reguleringen inntil konsesjonsspørsmålet knyttet til Håfoss kraftstasjon er avgjort. Dersom SKL Produksjon får tillatelse til bygging av Håfoss kraftverk, vil det kunne være aktuelt at SKL overtar reguleringskonsesjonen. NVE har i vurderingen vår lagt betydelig vekt på å ivareta anadrom fisk i Fjæraelva og det er av avgjørende betydning at reguleringsmagasinet blir styrt slik at det sikrer et gitt minstevannføringsslipp i Fjæraelva til en hver tid.

Minstevannføring

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	m ³ /s	9,95
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,39
5-persentil sommer	m ³ /s	1,39
5-persentil vinter	m ³ /s	0,3
Maksimalt vannuttak	m ³ /s	0,167
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	2

Marine Harvest Norway AS foreslår slipp av minstevannføring tilsvarende 400 l/s i sommersesongen og 200 l/s resten av året.

Fylkesmannen mener at foreslått minstevannføring er for lav, men har ikke antydnet hva som kan være et akseptabelt minstevannføringsslipp.

Ved nye konsesjoner og behandling av kraftverkssaker er det vanlig at NVE setter krav om sesongbasert minstevannføringsslipp lik 5-persentilen i et vassdrag. Marine Harvest Norway AS planlegger et meget beskjedent vannuttak, i underkant av 2 % av middelvannføringen i følge søknaden, dette gjør at selskapet ytterst sjeldent vil ha behov for å gå under 5-persentilen som følge av vannuttaket. For å kompensere på vannuttaket ved lave vannføringer har Marine Harvest Norway AS søkt om å regulere Rullestadvatnet. Bortsett fra de få episodene med lavvannføring vil det ikke være behov for å nytte Rullestadvatnet som reguleringsmagasin med tanke på vannuttak til

settefiskprodusksjon og slipp av minstevannføring. NVE mener på bakgrunn av elvas naturlige vanntilgang, størrelse, verdiene knyttet til vannstrengen at det foreslåtte minstevannføringsslipppet likevel kan være noe knapt i perioder. Vi har lagt de hydrologiske beregningene i tørrår som ble sendt til NVE 2.8.2012 sammen med settefiskanleggets vannbehov til grunn når vi fastsetter minstevannføringsslipppet. Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 600 l/s i tiden 1. mai - 31. oktober og 250 l/s resten av året.

Selv om økt minstevannføringsslipp vil kunne påvirke Rullestadvatnet noe oftere år om annet, samt føre til at Marine Harvest Norway AS må strupe inn på vannuttaket i kortere perioder, legger vi betydelig vekt på å sikre gode gyte og oppvekstområder for laks og sjørøret når vi nå krever et høyere minstevannføringsslipp enn det selskapet har omsøkt.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, og magasinet er på laveste tillatte vannstand, skal hele tilsiget slippes forbi. Dersom det skulle oppstå en konflikt mellom å få fylt opp magasinet og samtidig overholde minstevannføringskravet, skal minstevannføringen prioriteres.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vannuttak

Vannuttaket skal avgrenses til maksimalt 10 m³/min. Det skal installeres vannmåler og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Dataene må kunne fremvises NVE på forespørsel. NVE gjør oppmerksom på at det er søkers ansvar å forvalte vannressursen slik at kravene i konsesjonen blir oppfylt og må derfor være forberedt på at selskapet må kunne strupe vannet til et minimum, som er oppgitt til 5 m³/min i søknaden, i særlig tørre perioder.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Førde og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Valg av alternativ	
Inntak	Inntak skal legges nedenfor Håfoss ved kulp nedenfor fossen på kote 33,5 så lenge konsesjonssøknaden om bygging av Håfoss kraftverk ikke er avgjort. Dersom Håfoss kraftverk ikke får konsesjon kan inntaket legges opp i Rullestadvatnet.
Vannvei	Vannveien skal være nedgravd opp til Håfoss. Dersom vanninntaket blir etablert i Rullestadvatnet skal vannveien fra Håfoss ca. kote 33,5 og opp til Rullestadvatnet hovedsakelig gå i tunnel.
Annet	Plassering av massedeponi og bruk av masser må avklares med kommunen, slik at dette er klart før godkjenning av detaljplanen. Detaljplanen skal sendes Etne kommune for uttalelse før endelig godkjenning. Anleggsarbeid skal gjennomføres med henblikk på å unngå skadelig partikkelavrenning til elva, og særlig i gytesesongen for laks.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.